

UPRAVA BANKE
Broj:UB-564/2022

***PRAVILNIK O PROMJENJIVIM KAMATNIM STOPAMA NA KREDITE
POTROŠAČA***

Koprivnica, prosinac 2022.

Temeljem članka 61. Statuta Podravske banke d.d, Uprava Banke na svojoj 47. sjednici održanoj 15. prosinca 2022. godine, donosi:

PRAVILNIK O PROMJENJIVIM KAMATNIM STOPAMA

NA KREDITE POTROŠAČA

Uvodne odredbe

Ovaj Pravilnik primjenjuje se na one kredite potrošača, koji imaju unaprijed definirane planove otplate kredita, a koji su ugovoreni uz promjenjivu kamatnu stopu.

Potrošač je svaka fizička osoba, a koja djeluje izvan područja svoje gospodarske djelatnosti ili slobodnog zanimanja (rezident i nerezident).

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- uvjeti pod kojima se mogu mijenjati kamatne stope
- razdoblja i način promjene kamatne stope

Vrste kamatnih stopa

Kod kreditnih poslova Banka može ugovoriti sljedeće vrste kamatnih stopa:

- **Promjenjivu kamatnu stopu ili**
- **Fiksnu kamatnu stopu**

Fiksna kamatna stopa je jedinstvena nepromjenjiva kamatna stopa za cjelokupno trajanje ugovora o kreditu.

Promjenjiva kamatna stopa je podložna promjenama tijekom trajanja kredita s osnove referentne kamatne stope i/ili drugih troškova.

Učestalost izmjene visine kamatnih stopa se provodi sukladno vremenskom obilježju iz tržišnog indeksa i prema ugovorenom datumu promjene kamatnih stopa za kredite.

Po svim kreditima koji imaju unaprijed definirane planove otplate, Banka u pravilu ugovara kamatne stope sukladno Odluci o kamatnim stopama Banke.

Vrsta kamatne stope definira se uz visinu kamatne stope i iskazuje u Odluci o kamatnim stopama i u ugovoru koji Banka zaključuje s potrošačem. Vrsta kamatne stope mora biti izričito navedena u svakom pojedinačnom ugovoru o bankovnom poslu koji se zaključuje s potrošačem.

Pravila obračuna kamata

Obračun kamata provodi se sukladno ugovorenoj metodi obračuna ili metodi koja se primjenjuje za pojedinu vrstu kredita.

Kamata se može obračunavati ovisno o pojedinoj vrsti kredita:

- linearnom metodom, dekurzivno (dekurzivno proporcionalna metoda) – jednostavni kamatni račun,
- konformnom metodom, dekurzivno, - složeni kamatni račun
- linearnom metodom uz fiksne anuitete, dekurzivno (dekurzivno proporcionalna metoda) – jednostavni kamatni račun,
- nekom drugom ugovorenom metodom.

Formula za obračun jednostavnim kamatnim računom:

$$K = \frac{G * d * p}{g * 100}$$

gdje je: K- iznos kamate, G - osnovica za obračun, d – broj dana ukamaćivanja, p – godišnja kamatna stopa, g – broj dana u godini.

Formula za obračun složenim kamatnim računom:

$$K = G * \left[\left(1 + \frac{p}{100} \right)^{\frac{d}{g}} - 1 \right]$$

gdje je: K- iznos kamate, G - osnovica za obračun, d – broj dana ukamaćivanja, p – godišnja kamatna stopa, g – broj dana u godini i gdje se period ukamaćivanja d/g može računati na jedan od sljedećih načina: stvaran (d)/ stvaran (g), 30/stvaran (g), stvaran (d)/360, 30/360, stvaran (d)/365.

Ovisno o vrsti kredita, metodi obračuna i ukoliko nije drugačije ugovoreno/utvrđeno, računanje dana za obračun kamata se provodi na sljedeće načine:

- prvi dan obračunskog perioda ulazi, a zadnji ne ulazi, odnosno
- prvi dan obračunskog perioda ne ulazi, a zadnji dan ulazi u obračun.

Osnovna načela utvrđivanja kamatnih stopa

Visina kamatnih stopa koje Banka utvrđuje ovisi o tržišnim okolnostima koje određuju uvjete pod kojima Banka može pribaviti izvore financiranja na domaćem i inozemnom tržištu, te o kreditnom riziku Republike Hrvatske.

Osim utjecaja kretanja tržišnih parametara, uključujući parametar kreditne rizičnosti Republike Hrvatske, na visinu kamatnih stopa utječe i regulatorni trošak poslovanja Banke, odnosno financijski efekti promjena zakonske i podzakonske regulative koja ima utjecaj na cijenu izvora sredstava Banke, kao i na prihode od odobrenih kredita.

Uvjeti pod kojima se mogu mijenjati kamatne stope tijekom korištenja kredita, odnosno otplate kredita

Promjena kamatnih stopa predstavlja ponovno određivanje visine kamatne stope, temeljem promjene utvrđenih parametara koje Banka prati u kontekstu donošenja odluke o korekciji promjenjive kamatne stope.

Razdoblje promjene kamatne stope je razdoblje između dva uzastopna utvrđivanja visine kamatne stope.

Kamatne stope se izražavaju u određenom broju postotnih bodova na godišnjoj razini, zaokruženo na dva decimalna mjesta u skladu s matematičkim pravilima o zaokruživanju.

Kamatne stope na kredite sastavljene su od varijabilnog i fiksnog dijela. **Varijabilni (promjenjivi)** dio kamatne stope na kredite je ugovoreni parametar, ili više njih, čija je promjena neovisna o volji ugovornih strana, koji je jasan i poznat potrošačima.

Fiksni (nepromjenjivi) dio kamatne stope je određeni ugovoreni broj postotnih bodova, koji se ne mijenja tijekom korištenja, odnosno otplate kredita. Suma varijabilnog dijela i fiksnog dijela čine kamatnu stopu. Iznimno, fiksni dio kamatne stope može se smanjiti kako bi se ukupna kamatna stopa uskladila sa zakonski propisanim limitima dopuštene visine kamatnih stopa.

Parametar za izračun promjenjive kamatne stope

Banka kao parametar za određivanje visine varijabilnog dijela promjenjive kamatne stope od 01. siječnja 2023. godine primjenjuje 6 mjesečni EURIBOR. Banka kao parametar za određivanje visine varijabilnog dijela promjenjive kamatne stope koristi Nacionalnu referentnu stopu prosječnog troška financiranja (NRS) vezanu za EUR za kredite odobrene do 31. prosinca 2022. godine.

EURIBOR (eng. Euro Inter Bank Offered Rate) predstavlja kamatnu stopu temeljenu na prosječnim kamatnim stopama po kojima velike europske banke međusobno posuđuju novac na rokove od 1 tjedna do 1 godine. EURIBOR se smatra jednim od najvažnijih referentnih pokazatelja kretanja kamatnih stopa na europskom novčanom tržištu, te se stoga koristi kao osnova u određivanju različitih vrsta financijskih proizvoda. Utvrđuje se svaki radni dan u 11h (CET) i postaje važeći nakon 2 radna dana (T+2)

Podaci o vrijednostima, važećim rokovima te panelu konstituirajućih banaka dostupni su javno na internetskim stranicama <https://www.euribor-rates.eu/>

Stope prosječnog troška financiranja bankovnog sektora u Republici Hrvatskoj predstavljaju jedinstvene javno objavljene prosječne troškove financiranja hrvatskog bankovnog sektora u pojedinoj valuti, koje se objavljuju kao Nacionalne referentne stope („NRS“).

Razdoblja, uvjeti i postupak promjene kamatne stope

Radnim danom za potrebe primjene 6 mjesečnog EURIBOR-a smatra se svaki dan u tjednu, od ponedjeljka do petka, osim blagdana u Republici Hrvatskoj.

Za kredite kojima je kamatna stopa vezana na šestomjesečni trošak izvora financiranja (6M-EURIBOR), primjenjuje se šestomjesečni EURIBOR utvrđen na zadnji dan mjeseca svibnja sa primjenom za period od 01. srpnja do 31. prosinca tekuće godine, te šestomjesečni EURIBOR utvrđen na zadnji dan mjeseca studenog sa primjenom za period od 01. siječnja do 30. lipnja naredne godine, ako Ugovorom ili za pojedini proizvod nije drugačije utvrđeno.

Usklađenje kamatne stope obavlja se polugodišnje.

Kamatna stopa se u svakom referentnom razdoblju u smislu ovog Pravilnika mijenja i na više i na niže u punoj mjeri promjene varijabilnog dijela kamatne stope.

U slučaju porasta vrijednosti varijabilnog dijela kamatne stope, kamatna stopa će se povećati u punoj mjeri porasta te vrijednosti, ali samo do najviše Zakonom dopuštene ugovorne kamatne stope. U slučaju pada vrijednosti varijabilnog dijela kamatne stope, kamatna stopa će se smanjiti u punoj mjeri pada te vrijednosti.

Ugovorima o kreditu s promjenjivom kamatnom stopom ugovaraju se promjenjivi elementi na temelju kojih se izračunava promjenjiva kamatna stopa, te razdoblja u kojima se razmatra donošenje odluke o korekciji visine kamatne stope i rokovi primjene izmijenjene kamatne stope.

Redovito usklađivanje kamatnih stopa obavlja se **šestomjesečno**. Na temelju redovitog šestomjesečnog usklađivanja, promijenjene kamatne stope primjenjuju se počevši od 1. siječnja i 1. srpnja svake godine (Dan redovitog usklađivanja).

Banka će obavijestiti potrošača o promjeni kamatne stope u odnosu na postojeću kamatnu stopu i to najkasnije 15 dana prije primjene izmijenjene kamatne stope, te im dostaviti novi otplatni plan kredita za preostalo razdoblje otplate.

Obavješćivanje Klijenata

Sve referentne kamatne stope koje Banka ugovara, kao i svi drugi parametri koje ugovara, javno su dostupni, jasni i poznati potrošačima, te njihova promjena nije ovisna o volji ugovornih strana. Oni su također dostupni u poslovnim prostorijama Banke i na internet stranicama Banke (www.poba.hr).

Rizik promjene kamatne stope

Banka informira potrošače o svim rizicima promjenjivosti kamatnih stopa. Svaki od promjenjivih parametara iz ovog Pravilnika podložni su promjenama te se mogu kretati na više i na niže, a što će sukladno odredbama ovog Pravilnika izazvati promjenu visine promjenjivih kamatnih stopa. Promjene parametara promjenjive kamatne stope posljedica su promjena tržišnih uvjeta i njihova promjena ne ovisi o volji ugovornih strana. Što je duže razdoblje na koje se odnosi ugovorena promjenjiva kamatna stopa veća je vjerojatnost odnosno rizik promjene visine promjenjive kamatne stope.

Promjene međunarodnih referentnih kamatnih stopa (EURIBOR) posljedica su promjene odnosa ponude i potražnje za novcem na tim tržištima. Na promjene odnosa ponude i potražnje utječu pozitivna i negativna kretanja na svjetskim financijskim tržištima. Ove promjene mogu, ali ne moraju odgovarati kretanjima na domaćem financijskom tržištu. Na promjene međunarodnih kamatnih stopa ne utječu mjere Hrvatske narodne banke.

Parametri koji su definirani kao NRS prilagođeni su hrvatskim gospodarskim i financijskim prilikama i načelno su manje ovisni o kretanjima na svjetskim tržištima.

Prestanak postojanja promjenjivog elementa, odnosno ugovorenog parametra promjenjivih kamatnih stopa

U slučaju prestanka postojanja promjenjivog elementa, odnosno ugovorenog parametra promjenjivih kamatnih stopa tijekom postojanja prava i obveza iz kreditnog posla koji je ugovoren primjenom odnosno promjenjivog elementa, nadalje će se ponajprije primjenjivati onaj parametar koji će po mjerodavnim javno dostupnim pravilima, neovisnima o volji ugovornih strana, od strane tijela, odnosno osobe koja je parametar određivala, biti određen kao zamjena za parametar koji je prestao postojati.

Za slučaj da prestankom postojanja odnosno parametra on ne bude na navedeni način zamjenjiv drugim parametrom, na ugovorni odnos će se nadalje primjenjivati drugi parametar koji se može primjenjivati u skladu s ovim Pravilnikom, a koji je primjenjiv s obzirom na ugovorenu valutu kredita

Zamjena parametra će se obaviti u najkraćem razumnom roku nakon prestanka postojanja ugovorenog parametra.

U slučaju zamjene ugovorenog parametra drugim, kamatna stopa koja će biti zatečena kao postojeća u trenutku prestanka ugovorenog parametra ne može biti izmijenjena zbog samog prestanka postojanja parametra, nego će se zamjenom parametra zadržati tada zatečena kamatna stopa, tako da će se u mjeri u kojoj novi parametar u vrijeme zamjene parametara bude visinom različit od onoga koji je prestao postojati (viši ili niži), iznimno za takav slučaj odgovarajuće korigirati fiksni dio kamatne stope.

Postupak usklađenja promjenjivog parametra za kredite ugovorene do 31. prosinca 2017. godine

Temeljem Zakona o potrošačkom kreditiranju i Zakona o kreditnim institucijama, krediti potrošača s ugovorenom promjenjivom kamatnom stopom koji su odobreni do 31. prosinca 2017. godine će se poslije datuma primjene ovoga Pravilnika nastaviti usklađivati po odredbama Pravilnika koji je važio do 1. siječnja 2018. godine odnosno Banka će primjenjivati tromjesečni NRS 3 - za kunu (3M NRS 3); tromjesečni NRS 3 – za euro (3M NRS 3) i tromjesečni NRS 3 – za USD (3M NRS 3). Redovito usklađivanje kamatnih stopa po tim kreditima obavlja se šestomjesečno.

Promjenjive kamatne stope koje su ugovorene do 31. prosinca 2017. godine temeljem nekog drugog promjenjivog parametra (primjerice, EURIBOR-a, TZMF - Trezorski zapisi Ministarstva financija, promjenjive kamatne stope na depozit temeljem kojeg je kredit odobren), ne usklađuju se s odredbama ovog Pravilnika. Te kamatne stope nadalje se redovito usklađuju ugovorenom dinamikom.

Postupak usklađenja promjenjivog parametra NRS za kredite ugovorene do 31. prosinca 2022. godine

Na dan uvođenja eura, po postojećim ugovorima o kreditu primjenjivat će se kamatna stopa koja se izračunava kao zbroj posljednje primijenjene fiksne marže i vrijednosti privremenog NRS-a za posljednje referentno razdoblje odgovarajućeg obuhvata (NRS1 ili NRS3) i ročnosti (6M). Ako privremeni NRS bude niži od vrijednosti NRS-a za posljednje referentno razdoblje koji se primjenjuje po kreditu, fiksna marža ostaje nepromijenjena, a Banka će smanjiti kamatnu stopu

za apsolutni iznos razlike između NRS-a za posljednje referentno razdoblje koji se primjenjuje po kreditu i privremenog NRS-a. Ako privremeni NRS bude viši od vrijednosti NRS-a za posljednje referentno razdoblje koji se primjenjuje po kreditu, Banka će smanjiti fiksnu maržu za apsolutni iznos razlike između privremenog NRS-a za posljednje referentno razdoblje i NRS-a za posljednje referentno razdoblje koji se primjenjuje po kreditu, a kamatna stopa će ostati nepromijenjena.

Redovito usklađivanje kamatnih stopa obavlja se **šestomjesečno**. Na temelju redovitog šestomjesečnog usklađivanja, promijenjene kamatne stope primjenjuju se počevši od 1. siječnja i 1. srpnja svake godine. (Dan redovitog usklađivanja).

Ugovorena referentna kamatna stopa na dan redovitog usklađivanja bit će ona referentna stopa koja bude važeća i objavljena u svibnju i studenom svake godine. Primjerice, 3M NRS3 za euro koji vrijedi na dan npr. 28. svibnja i koji će se primjenjivati s Danom redovitog usklađivanja 1. srpnja, bit će onaj 3M NRS 3 za euro koji HNB objavi i izračuna u svibnju te godine. Ti će NRS-ovi vrijediti kao referentne stope do dana prije objave sljedećih NRS-ova.

Navedene podatke objavljuje HNB na svojim internetskim stranicama.

Banka će obavijestiti potrošača o promjeni kamatne stope u odnosu na postojeću kamatnu stopu i to najkasnije 15 dana prije primjene izmijenjene kamatne stope, te im dostaviti novi otplatni plan kredita za preostalo razdoblje otplate.

Završne odredbe

Banka zadržava pravo izmjena i/ili dopuna ovog Pravilnika, a izmjene će učiniti javno dostupnima najmanje 15 dana prije njihova stupanja na snagu.

Pravilnik je dostupan na prodajnim mjestima Banke i na internet stranici Banke www.poba.hr .

Ovaj Pravilnik stupa na snagu i primjenjuje se od 01. siječnja 2023. godine. Danom primjene ovog Pravilnika, prestaje primjena Pravilnika o promjenjivim kamatnim stopama na kredite potrošača broj: UB-514/2021, od 21. prosinca 2021. godine.

Predsjednik Uprave Banke
Daniel Unger